altitudinē dei. Itaqꝫ in celo est: ſ; ꝛ in celo dñs hūi/
lia respicit. Quid ergo fratres? Si iam audiuimus
humilia que in celo sunt exaltata de stercore vt cum
populi collocarent̄ principib⁹: nihil ne cōsequenter
audiuimus de humilibus que in terra respicit dñs?
Pauciores em̄ sunt illi amici iudicaturi cum dño:
plures aūt isti quos recipiūt in tabernacula eterna.
Quis em̄ tota frumenti massa in cōparatiōe seiun/
cte palee paucos habere videat̄: per se tamē cōside/
rata copiosa est. Multi em̄ filij deserte: magis q̄ ei⁹
que habet virū. Multi filij eius que ꝑ gratiā in se/
nectute concepit: q̄ eius que ab ineunte etate legis
vinculo maritata est. Et ego quidē dico in senectu/
te concepit: ꝛ intuēs saram matrē nostrā in vno isa/
ac: q̄ ꝑ oēs gētes mater fideliū vocat̄. Que aūt ꝑso/
na est apud esaiam videte: quasi om̄ino nō matris:
nec ei⁹ que peperit aliquē: Et tamē quid ei dicitur?
Dicent inquit in aures tuas filij tui quos amise/
ras: angustia nobis est in loco isto: facite itaqꝫ no/
bis et nunc locū in quo cōmoremur: Tu vero dices
in corde tuo: Quis generauit mihi istos: cū sciā me
esse sine filijs et viduam? Quis ergo istos educauit
mihi? Ego em̄ derelicta fui sola: hi autem mihi vbi
erāt? Ex ea ergo ꝑte ista dicit ecclesia: qua videtur
nihil parere in istis turbis: q̄ nōdū dimiserūt om̄ia
sua vt seq̄rent̄ dñm: ꝛ sederent sup duodecim thro/
nos. Sed q̄ multi in eadē turba facientes sibi ami/
cos de mām̄ona iniquitatis: ꝑ opa misc̄dię ad dex/
terā stabunt. Non solū ergo erigit de stercore quē
collocet cū principibus populi sui: sed etiā †Ha/
bitare facit sterilē in domo: matrē filioꝝ le
tantem. Qui in altis habitat: ꝛ humilia respicit in
celo ꝛ in terra: semē abraam sicut stellas celi sancti/
tate sublimi in supnis sedibus collocat: et sicut ha/
rena in ora maris misericordiā: atqꝫ innumerā mlti/
tudinem a sinistris fluctib⁹ atqꝫ amaritudine impia
segregat.

Explicit Tractatus de ps̄. CXII.
Incipit Tractatus de ps̄. CXIII.

Sermo prim⁹ de prima ꝑte psalmi.

Prefatio.

I Egimus quidē notissimūqꝫ retinemus di/
lectissimi fratres: qd̄ narrat̄ in libro Exo/
di: populū israel liberatum ab iniqua dominatione
egyptiorū inter diuisos fluctus maris transisse per
siccū: iordanē q̄qꝫ fluuiū cū ꝑ eū in terrā ꝓmissiōis
intrarent tactū pedibus sacerdotū arcā dñi portan/
tiū stetisse desup infrenato lapsu: ab inferiore autem
parte defluxisse quo currebat in mare: donec in sicco
stantib⁹ sacerdotibus transiret ꝓpl̄s vniuersus. No
uimus hec: nec tamē arbitrari nos oportet in h̄ psal
mo: cui nūc Alleluia ꝓnūciato cātatoqꝫ respōdi/
mus id agere spiritūsanctū: vt p̄terita illa gesta re/
colentes: nequaq̄ꝫ futura talia cogitemus. Illa em̄
(sicut dicit Apl̄s) in figura cōtingebāt illis: Scri/
pta sūt aūt ꝓpt̄ nos ad correctionē nostrā: i q̄s finis
seculoꝝ obuenit. Cū igit̄ audiuim⁹ in psalmo:

Expositio eiusdē partis.

i In exitu israel de egypto: dom⁹ ia/
cob de populo barbaro: Facta ē
iudea sanctificatio eius: israel ꝑtās eius:
Mare vidit ꝛ fugit: iordanis conuersus
retrorsum. Ne arbitremini nobis narrari p̄te/
rita: sed potius futura p̄dici: Quia illa quoqꝫ mira/
cula cū in illo populo fierent: p̄sentia quidē: sed nō
sine futurorū significatiōe gerebāt̄. Ideoqꝫ vt ostē/
deret qui psallēdo ista p̄dicebat: eadē se verbis age/
re que illic factis agebantur: vno eodēqꝫ spū ope/
rante: ꝛ illa facta: et hec dicta sunt: vt id qd̄ in fine se
culorū manifestandū reseruabat̄: figuris rerū atqꝫ
verborū p̄currentib⁹ nunciaret̄: nō om̄ino ea dixit
que ibi gesta sunt: sed aliter quedā q̄ illic lecta didi/
cimus: ne vere putaretur transacta recolere: potius
q̄ vētura p̄dicere. Primo em̄ iordanē ipm̄ nō reuer
sum esse retrorsum: sed stetisse legimus ab ea parte
qua aque desup influebāt: cū ꝓpl̄s ille trāsiret: De/
inde gestiētes mōtes collesqꝫ nō legim⁹: que sic ad/
didit vt etiā oīa ista repeteret. Nā cū dixisset: Ma/
re vidit ꝛ fugit: iordanis cōuersus est retrorsum: cō/
texuit: Montes †gestierūt †velut arietes: Al. †exultauer̄t
et colles †velut agni ouiū. Eadēqꝫ rursus in/ Al. †vt.
terrogat: Quid est tibi mare q fugisti: et Al. †sicut.
tu iordanis quia conuersus es retrorsum?
Montes †quare †gestistis † velut arietes: Al. †non hꝫ.
et colles †velut agni ouiū? Attendamus ergo Al. †exultastis.
quid admoneamur: Quia ꝛ illa facta figure nostre Al. †sicut †sicut
fuerūt: et hec dicta vt nosipsos recognoscam⁹ hor/ L
tantur. Si em̄ gratiā dei que data est nobis firmo
corde retinemus: nos sum⁹ israel semen abrae. No/
bis dicit Apl̄s: Ergo semen abrae estis: quia sicut Gal. 3.
alio loco dicit: Nō in circūcisione: sed in p̄putio re/ Ro. 4.
putata est abrae fides ad iusticiā: ꝛ signū accepit cir
cūcisionis: signaculū iusticie: fidei que est in prepu/
tio: vt deputet̄ et illis ad iusticiā: vt sit pater circūci
sionis his qui nō solū ex circūcisione sunt: sed ꝛ his
qui sequunt̄ vestigia fidei: que est in p̄putio patris
nostri abrae. Non em̄ carnaliter circūcise genti tan/
tūmodo fact⁹ est pater: cui dictū est: Patrē multaꝝ Ibidem.
gentiū posui te: Multarū aūt: nō quarūdā: ſ; oīm: Gen̄. 17.
Qd̄ apte dicit̄ cū ei dicit̄: Et benedicent̄ in te om̄es Gen̄. 12.
gentes. Nullus itaqꝫ christianorū se a nomīe israel
arbitret̄ extraneū. Illis em̄ qui crediderīt ex iudeis:
in quoꝝ numero p̄ncipaliter apl̄os inuenim⁹: in an Eph. 2.
gulari lapide copulantur. Hinc ait dñs ī alio loco:
Habeo alias oues que nō sūt ex hoc ouili: oportet Joh. 10.
me ꝛ illas adducere: vt sit vnus grex et vn⁹ pastor.
Populus ergo christianus magis israel: ꝛ ipe poti/
us domus iacob. Idē quippe israel qui iacob. Illa
vero turba iudeorū que merito ꝑfidie reprobata ē:
voluptate carnali vendidit p̄mogenita sua: vt non Gen̄. 25.
ad iacob, sed ad esau potius ꝑtineret. Scitis nanqꝫ Ibidem.
in hoc mysterio dictū esse: quia maior seruiet mino/ D
ri. Egyptus aūt qm̄ interp̄tat̄ afflictio vel affligens:
vel cōprimens: sepe in imagine ponit̄ huius seculi:
a quo spūaliter recedendū est: ne simus iugū ducen 2. Cor. 6.
tes cū infidelibus. Sic em̄ quisqꝫ hierusalē celestis
fit ciuis idoneus: cū primū huic seculo renunciaue/
rit: quēadmodū ille populus in terram ꝓmissionis
duci nō potuit: nisi p̄us ab egypto recederet. S; si/
cut ille nō inde discessit: nisi diuino liberat⁹ auxilio:
sic nemo corde ab hoc seculo auertit̄: nisi diuine mi
sericordie munere adiutus. Qd̄ em̄ illic semel prefi/
guratū est: hoc in isto fine seculi: in hac (sicut beatus
iohānes apl̄s scribit) hora nouissima q̄tidianis ec/ 1. Joh. 2.
clesie fetib⁹ in vnoquoqꝫ credente complet̄. Audite
Apl̄m doctorē gentiū docētē et exhortantē: Nolo 1. Cor. 10.

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-264/0563
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG